

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU
POSTUPAKA JAVNE NABAVE
Zagreb, Koturaška 43/IV

KLASA: UP/II-034-02/17-01/77

URBROJ: 354-01/17-13

Zagreb, 21. ožujka 2017.

Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave u vijeću sastavljenom od članova: **Andelka Rukelja**, zamjenika predsjednika te **Darie Duždević** i **Alice Brandt**, članica, povodom žalbe žalitelja zajednice ponuditelja **Viadukt d.d.**, Zagreb, OIB: 74794390096, i **Eurco d.d.**, Vinkovci, OIB: 25484937943, zastupani po punomoćniku **Inoslavu Korinčiću**, odvjetniku iz Zaprešića na odluku o odabiru u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2016/S 002-0016328, predmeta nabave: izgradnja I. i II. Faze 1. dionice istočne zaobilaznice grada Vinkovaca (od km 0+000,00 do km 6+985,00) sa privremenom spojnom cestom od km 6+985,00 do km 7+630,02 - građevinski radovi i prelaganje instalacija, naručitelja: Hrvatske ceste d.o.o., Zagreb, OIB: 55545787885, na temelju članka 3. Zakona o Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave („Narodne novine“, broj 18/13., 127/13. i 74/14.), članka 138. i 164. Zakona o javnoj nabavi („Narodne novine“, broj 90/11., 83/13., 143/13. i 13/14. - Odluka Ustavnog suda) te članka 448. Zakona o javnoj nabavi (Narodne novine 120/2016) donosi

R J E Š E N J E

1. Odbija se žalba žalitelja zajednice ponuditelja **Viadukt d.d.**, Zagreb, i **Eurco d.d.**, Vinkovci, na odluku o odabiru u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2016/S 002-0016328, predmeta nabave: izgradnja I. i II. Faze 1. dionice istočne zaobilaznice grada Vinkovaca (od km 0+000,00 do km 6+985,00) sa privremenom spojnom cestom od km 6+985,00 do km 7+630,02 - građevinski radovi i prelaganje instalacija, naručitelja: Hrvatske ceste d.o.o., Zagreb kao neosnovana.
2. Odbija se zahtjev žalitelja zajednice ponuditelja **Viadukt d.d.**, Zagreb, i **Eurco d.d.**, Vinkovci za naknadu troškova žalbenog postupka kao neosnovan.

O b r a z l o ž e n j e

Naručitelj Hrvatske ceste d.o.o., Zagreb, objavio je dana 21. srpnja 2016. godine u Elektroničkom oglasniku javne nabave poziv na nadmetanje te dokumentaciju za nadmetanje u otvorenom postupku javne nabave, broj objave: 2016/S 002-0016328, predmeta nabave: izgradnja I. i II. Faze 1. dionice istočne zaobilaznice grada Vinkovaca (od km 0+000,00 do km 6+985,00) sa privremenom spojnom cestom od km 6+985,00 do km 7+630,02 - građevinski radovi i prelaganje instalacija. Kriterij odabira ponude je najniža cijena.

U predmetnom postupku pristiglo je osam ponuda od kojih je naručitelj pet ocijenio valjanima te je dana 19. siječnja 2017. godine donio Odluku o odabiru Klasa: 011-01/2016-3/350, Urbroj: 345-820/36-2016-19 kojom odlukom je kao najpovoljniju odabrao ponudu zajednice ponuditelja **Osijek-Koteks d.d.**, Osijek te **Tehno-Elektro d.o.o.**, Đakovo.

Na predmetnu odluku o odabiru žalbu je dana 30. siječnja 2017. godine Državnoj komisiji za kontrolu postupaka javne nabave izjavio, te istodobno naručitelju predao, žalitelj zajednica ponuditelja Viadukt d.d., Zagreb i Eurco d.d., Vinkovci. Žalitelj je žalbu uredio podneskom koji je kod ovog državnog tijela zaprimljen dana 15. veljače 2017. godine.

Žalitelj u žalbi osporava zakonitost postupanja naručitelja prilikom pregleda i ocjene ponuda te predlaže da se poništi odluka o odabiru. Također žalitelj traži naknadu troška žalbenog postupka i to na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka iznos od 100.000,00 kuna i na ime upravne pristojbe iznos od 70,00 kuna te na ime troška sastava žalbe iznos od 125.000,00 kuna i pripadajućeg poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 31.250,00 kn, odnosno sveukupno žalitelj traži iznos od 256.320,00 kuna.

U odgovoru na žalbu naručitelj osporava žalbene navode, ističe da je ponude pregledao u skladu sa zahtjevima i uvjetima iz dokumentacije za nadmetanje te stoga predlaže da se žalba odbije kao neosnovana.

Odabrani ponuditelj pozvan da se očituje na žalbu osporava žalbene navode, ističe da je žalba neosnovana te predlaže da se ista odbije.

U tijeku postupka pred ovim tijelom izveden je dokaz pregledom i analizom dostavljenog dokaznog materijala koji se sastoji od objave poziva na nadmetanje, dokumentacije za nadmetanje, zapisnika o pregledu i ocjeni ponuda i ponuda ponuditelja.

Žalba žalitelja je dopuštena, uredna, pravodobna i izjavljena od ovlaštene osobe.

Žalba žalitelja je neosnovana.

Žalitelj u žalbi navodi da je u ponudbenom listu odabranog ponuditelja navedeno da će član Osijek-Koteks d.d. izvesti 87,19% ponudbenih radova dok će član Tehno-elektro d.o.o. izvesti 6,27%. Zbrajanjem dijelova radova kojeg je odabrana zajednica ponuditelja ponudila proizlazi da će izvesti ukupno 93,46% te žalitelj ističe da odabrana zajednica ponuditelja nije ponudila cjelokupan predmet nabave iako je dio radova ustupljen podizvoditeljima, međutim iz ponudbenog lista proizlazi je odabrani ponuditelj ustupio dio radova podizvoditeljima iz dijela radova koje nije ponudio.

Dokumentacijom za nadmetanje naručitelj je odredio da ponuda mora sadržavati i popunjen ponudbeni list kreiran od strane Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske. U obrascu ponudbenog lista ponuditelji su bili obvezni između ostalih podataka iskazati i podatke o dijelu predmeta nabave koji će izvršavati pojedini član zajednice ponuditelja, količinski dio te vrijednosni dio predmeta nabave. Uvidom u ponudbeni list odabrane zajednice ponuditelja utvrđeno je da će član zajednice ponuditelja Osijek-Koteks d.d., Osijek izvršavati Građevinsko-instalaterske radove prema stavkama iz troškovnika (količinski dio) te u vrijednosnom dijelu od 91.939,036,78 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 87,19% dok će član zajednice ponuditelja Tehno-elektro d.o.o., Đakovo izvršavati Elektroinstalaterske radove prema stavkama troškovnika u vrijednosnom dijelu od 6.611.520,03 kn bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 6,27%.

Također je u ponudbenom listu navedeno da će podizvoditelji i to Agenor d.o.o., Opatovac izraditi projektnu dokumentaciju prema stavkama iz troškovnika, vrijednosti ugovora od 985.250,00 kuna u postotnom udjelu od 0,93%, podizvoditelj Geosistem d.o.o., Virovitica će izvršiti geodetske radove prema stavkama iz troškovnika, vrijednosti 426.454,80 kn, odnosno 0,40%, podizvoditelj Nexa gradnja d.o.o., Našice će izvoditi armirano betonske radove na objektima vrijednosti 2.294.506,48 kuna u postotnom dijelu od 2,18% te će podizvoditelj Cestar d.o.o., slavonski Brod izvesti radove na privremenoj spojnoj cesti vrijednosti od 3.193.593,81 kn, odnosno 3,03 %.

Na opisani način odabrana zajednica ponuditelja iskazala je ukupni postotak pojedinačnih postotnih udjela članova zajednice ponuditelja i podizvoditelja u izvršenju predmeta nabave u ukupnom iznosu od 100%.

Ponuditelji u postupku javne nabave obvezni su, u smislu članka 86. Zakona o javnoj nabavi, iskazati u ponudi, ukoliko namjeravaju dio ugovora o javnoj nabavi dati jednom ili više podizvoditelja, između ostalih podataka i predmet, količinu vrijednost podugovora i postotni dio ugovora o javnoj nabavi koji se daje u podugovor iz razloga kako bi naručitelj imao na raspolaganju podatke o tome tko izvršava predmeta nabave te kako bi mogao neposredno plaćati bilo ponuditelju bilo podizvoditelju za radove koje je izveo, odnosno za isporučenu robu ili usluge.

S obzirom je odabrana zajednica ponuditelja po Zakonu odgovorna za cjelokupni predmet nabave što je i iskazala u troškovniku, iskazana podjela dijelova predmeta nabave koje će izvršiti pojedini član zajednice ponuditelja ili podizvoditelj u ponudbenom listu odnosi se na podjelu u fazi izvršenja ugovora između članova zajednice ponuditelja i podizvoditelja, svrha čega je da naručitelj točno zna tko će što raditi, slijedom čega je utvrđeno da žalitelj neosnovano ističe da odabrana zajednica ponuditelja nije ponudila cjelokupan predmet nabave te je žalbeni navod ocijenjen neosnovanim.

Nadalje žalitelj ističe da je odabrani ponuditelj na 40. stranici dijela ponude „4-Dokazi o sposobnosti ZP OK TEH-II dio" dostavio dokument koji u naslovu sadržava strane riječi i to „Curriculum vitae (CV)". Također je i na stranici 14. dijela ponude, nazvan „5-Dokazi o sposobnosti podizvoditelja- II dio", dostavio dokument koji u naslovu sadržava strane riječi u to „Curriculum vitae ".

Dokumentacijom za nadmetanje, točkom 6. Opći podaci, naručitelj je odredio da je jezik postupka hrvatski te ukoliko izvorni dokument dostavljen u ponudi nije na hrvatskom jeziku, ponuditelji moraju priložiti prijevod dokumenta izrađen od strane ovlaštenog sudskog tumača za jezik s kojeg je prijevod izvršen. Prijevod dokumenata sa stranog na hrvatski jezik osiguravaju stalni sudski tumači. U odnosu na navedeno osporavanje žalitelja valja istaći da je fraza „Curriculum Vitae" upisana u naslovu životopisa koje je odabrana zajednica ponuditelja priložila za predložene stručnjake u predmetnom postupku javne nabave, a da je ujedno radi o frazi koja je internacionalizam latinskog podrijetla prihvaćen u hrvatskom jeziku, slijedom čega je žalbeni navod ocijenjen neosnovanim.

Žalitelj nadalje u žalbi ističe da je naručitelj dokumentacijom za nadmetanje propisao Upute za popunjavanje analize cijena i odredio između ostalog da jedinična cijena materijala uključuje cijenu materijala franko gradilište (uz cijenu nabave materijala uključiti transport materijala do gradilišta) i mora odgovarati upisanim cijenama iz Tablica dnevnih radova po vrsti materijala. Žalitelj ističe da je odabrana zajednica ponuditelja u analizi cijene za „Rigol 90 cm" vezano za troškovničku stavku Faza II 1.3.6. i 2.3.4 u kojem je u opisu stavke navedeno između ostalog: „... u cijeni je uključena nabava betona, umetaka, mase za zalijevanje i ostalih potrebnih materijala, svi prijevozi prijenosi, privremeno skladištenje, planiranje i zbijanje podloge, postavljanje i demontaža potrebne oplata, rad na ugradnji i njezi betona, izrada i obrada razdjelnica kao i svi pomoćnim radovi, oprema i materijali za potpuno dovršenje betonskog rigola.“ predvidjela trošak materijala po dužnom metru rigola u iznosu od 0,89 m², međutim nije predvidjela trošak rada tesara, koji bi navedenu oplatu postavio i demontirao, čime je zapravo umanjio jediničnu cijenu navedenih troškovničkih stavki, a analizu cijene nije popunio sukladno uputama naručitelja.

Uvidom u dokumentaciju za nadmetanje utvrđeno je da je naručitelj u prilogu iste dao Informaciju za ispunjavanje obrasca „Analiza cijena“ u kojima navodi da ponuditelj treba za svaku traženu stavku iz ponudbenog troškovnika dokazati ponudenu jediničnu cijenu u obrascu „ANALIZA CIJENA“ koja je sastavni dio Dokumentacije za nadmetanje. U daljnjim uputama za popunjavanje

obrasca analize cijena navedeno je da jedinične cijene elemenata gradnje moraju biti iskazane na max. 2 decimale te između ostalog i da: - jedinična cijena radne snage uključuje bruto satnice radnika i mora odgovarati upisanim jediničnim cijenama iz tablica dnevnih radova po strukama i kvalifikacijama (jedinična cijena radne snage ne uključuje trošak režijskog osoblja gradilišta kako što su: poslovođa, geodeta, VSS/VŠS inženjer, predradnik i sl., isto tako ne uključuje strojara/vozača koji je obračunat u cijeni sata rada stroja/vozila); - jedinična cijena materijala uključuje cijenu materijala franko gradilište (uz cijenu nabave materijala uključiti i transport materijala do gradilišta) i mora odgovarati upisanim jediničnim cijenama iz tablica dnevnih radova po vrsti materijala; - jedinična cijena sata rada stroja/vozila uključuje cijenu sata rada stroja/vozila zajedno sa strojarom/vozačem, uključujući sve pogonske troškove, troškove amortizacije i kamata, održavanja, servisa, popravaka, registracije te svih ostalih troškova koji terete posjedovanje ili najam stroja i mora odgovarati upisanim jediničnim cijenama iz tablica dnevnih radova po vrstama i tipovima strojeva/vozila, indirektni troškovi navedeni u analizi cijene (trošak režijskog osoblja gradilišta, trošak režijske opreme, troškovi smještaja osoblja, ostali troškovi gradilišta, trošak uprave firme, trošak osiguranja gradilišta, ostali financijski troškovi i dobit) moraju svi biti iskazani u % na max. 2 decimale i moraju biti isti za svaku traženu stavku u predmetnom nadmetanju. Dobivena jedinična cijena iz obrasca analize cijena za traženu stavku mora biti na max. 2 decimale i mora u potpunosti odgovarati jediničnoj cijeni u troškovniku.

Uvidom u analizu cijene u ponudi odabrane zajednice ponuditelja u Troškovniku II. faza za stavke 1.3.6 te 2.3.4, opis stavke: "Monolitna izrada rigola od betona širine 90 cm. Monolitna izrada rigola od betona klase C 40/45 na predviđenu podlogu prema detaljima iz projekta. Obračun je po m l izvedenog rigola, a u cijeni je uključena nabava betona, umetaka, mase za zalijevanje i ostalih potrebnih materijala, svi prijevozi i prijenosi, privremeno skladištenje, planiranje i zbijanje podloge, postavljanje i demontaža potrebne oplata, rad na ugradnji i njezi betona, izrada i obrada razdjelnica kao i svi pomoćnim radovi, oprema i materijali za potpuno dovršenje betonskog rigola. Izvedba, kontrola kakvoće i obračun prema OTU 3-04.8.1." odabrana zajednica ponuditelja u dijelu analize cijene prema elementima cijene u odnosu na *Troškove radne snage* navela trošak: Nekvalificirani radnik u količini od 0,2120 po satu i jediničnoj cijeni od 23,19 kn, Kvalificirani radnik u količini od 0,2120 po satu i jediničnoj cijeni od 31,34 kn te Visokokvalificirani radnik po jediničnoj cijeni od 42,65 kn. U analizi elemenata cijene u odnosu na trošak materijala naveden je Beton C 40/45 količine 0,2180 jedinice mjere m³ te jedinične cijene od 495,00 kn i Oplata količine 0,89 jedinice mjere m² te jedinične cijene od 32,00 kn te ukupno iskazan direktan trošak od 147,95. Nadalje je iskazan Indirektan trošak po jedinici mjere i to A) Indirektan trošak gradilišta (trošak režijskog osoblja gradilišta, trošak režijske opreme, troškovi smještaja osoblja te ostali troškovi gradilišta) od 1,10 % te B) Indirektni troškovi uprave firme (trošak uprave firme, trošak osiguranja gradilišta, ostali financijski troškovi, dobit) od 5,90%, iskazan je i menager faktor od 1,070. Ukupni iznos za jedinicu mjere (direktan trošak x menager faktor u predmetnoj analizi cijene odabrana zajednica ponuditelja iskazala je kao 158,31 m.)

Iz navedenog proizlazi da je odabrana zajednica ponuditelja iskazala traženu analizu cijena za Troškovnik II. faza 1.3.6 i 2.3.4 stavke sukladno uputama naručitelja s obzirom je u obrascu analize cijene naveo potrebno osoblje, a prema odabiru tehnologije i postupka izvršavanja traženih radova uvažavajući složenost radova i postavljanje oplata rigola iskazavši jedinične cijene potrebne radne snage (nekvalificirane, kvalificirane i visokokvalificirane) i materijala. Također valja navesti da je odabrana zajednica ponuditelja obvezna i izvršiti predmet nabave prema uvjetima, na način i po cijenama iskazanima u ponudi slijedom čega je žalbeni navod žalitelja da je odabrana zajednica ponuditelja umanjila jediničnu cijenu navedenih troškovničkih stavki te da analizu cijene nije popunila sukladno uputama naručitelja, ocijenjen neosnovanim.

Nadalje žalitelj osporava valjanost ponude drugorangirane zajednice ponuditelja Cestorad d.d., Vinkovci i Pomgrad d.d., Murska Sobota, Slovenija navodeći da je uvidom u ponudbeni list drugorangiranog ponuditelja utvrdio da je u istome navedeno da će član Cestorad d.d. izvesti 65,53% ponudjenih radova dok će član Pomgrad d.d. izvesti 23,98%. Zbrajanjem dijelova radova kojeg je drugorangirana zajednica ponuditelja ponudila da će izvesti ukupno iznosi 89,51%. Slijedom navedenog drugorangirani ponuditelj nije ponudio cjelokupan predmet nabave, a kako je to propisano dokumentacijom za nadmetanje, nego je ponudio djelomično izvođenje predmeta nabave. Žalitelj nadalje ističe da je drugorangirani ponuditelj dio radova ustupio podizvoditeljima, međutim iz ponudbenog lista proizlazi je odabrani ponuditelj ustupio dio radova podizvoditeljima iz dijela radova koje nije ponudio.

Kao što je već u obrazlaganju žalbenog navoda u odnosu na odabranu zajednicu ponuditelja istaknuto dokumentacijom za nadmetanje naručitelj je odredio da ponuda mora sadržavati i popunjen ponudbeni list kreiran od strane Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske. U obrascu ponudbenog lista ponuditelji su bili obvezni između ostalih podataka iskazati i podatke o dijelu predmeta nabave koji će izvršavati pojedini član zajednice ponuditelja, količinski dio te vrijednosni dio predmeta nabave. Uvidom u ponudbeni list drugorangirane zajednice ponuditelja utvrđeno je da će član zajednice ponuditelja izvršavati Faza I: 1. Trasa; 2. Poljski putovi; 5. Dio odvodnje; 20. Dio objekti nadvožnjak; 21. Dio objekti nadvožnjak; 22. Dio prometna signalizacija i oprema; 23. Dio zaštita od buke; 24. Dio krajobrazno uređenje; Faza II: 1. Trasa; 2. Spojna cesta; 3. Dio poljski putovi; 6. Dio odvodnja i vodozaštita; 7. Dio nadvožnjak; 8. Dio nadvožnjak; 10. Dio zaštite od buke; 11. Dio krajobrazno uređenje; 12. Dio prometna signalizacija; 13. Dio prelaganje i zaštita vodovoda; 14. Dio prelaganje i zaštita kanalizacije te Dnevne radove, te u vrijednosnom dijelu od 73.028.991,64 kn bez poreza na dodanu vrijednost, u postotku od 65,63%

Član zajednice ponuditelja Pomgrad d.d. će izvršavati dio predmeta: Faza I: 3. Nadvožnjak; 4. Nadvožnjak; 5. Dio odvodnje; 20. Dio objekti nadvožnjak; 21. Dio objekti nadvožnjak; 23. Dio zaštita od buke u vrijednosnom dijelu od 6.611.520,03 kn bez poreza nadodanu vrijednost. Faza II: 4. Dio ispitivanje pilota; 5. Dio ispitivanje pilota, 6. Dio odvodnja i vodozaštita; 7. Dio nadvožnjak; 8. Dio nadvožnjak; 10. Dio zaštita od buke, u vrijednosnom udjelu od 26.726.325,97 kn odnosno 23,98%.

Također je u ponudbenom listu navedeno da će podizvoditelji i to Geo Gyrus d.o.o., Osijek izraditi Geodetske radove u fazi I i II., vrijednosti ugovora od 365.134,54 kuna u postotnom udjelu od 0,33%, podizvoditelj Dalekovod d.d. će izvršavati Elektro radove u fazi I. i II, vrijednosti 8.852.070,91 kn, odnosno 7,94%, podizvoditelj Vodoprivreda Vinkovci d.d., Vinkovci će izvoditi strojarne radove I. i II. faze, vrijednosti 1.078.718,79 kuna u postotnom dijelu od 0,98% te će podizvoditelj IPZ d.d., Zagreb izvesti projektantske radove prve i druge faze, vrijednosti od 1.385.000,00 kn, odnosno 1,24 %.

Na opisani način drugorangirana zajednica ponuditelja iskazala je ukupni postotak pojedinačnih postotnih udjela članova zajednice ponuditelja i podizvoditelja u izvršenju predmeta nabave u ukupnom iznosu od 100%.

Ponuditelji u postupku javne nabave obvezni su, u smislu članka 86. Zakona o javnoj nabavi, iskazati u ponudi, ukoliko namjeravaju dio ugovora o javnoj nabavi dati jednom ili više podizvoditelja, između ostalih podataka i predmet, količinu vrijednost podugovora i postotni dio ugovora o javnoj nabavi koji se daje u podugovor iz razloga kako bi naručitelj imao na raspolaganju podatke o tome tko izvršava predmeta nabave te kako bi mogao neposredno plaćati bilo ponuditelju ili podizvoditelju za radove koje je izveo, odnosno isporučenu robu ili usluge.

S obzirom je drugorangirana zajednica ponuditelja cjelokupni predmet nabave iskazala u troškovniku, iskazana podjela dijelova predmeta nabave koje će izvršiti pojedini član zajednice ponuditelja ili podizvoditelj u ponudbenom listu odnosi se na podjelu izvršenja ugovora između

članova zajednice ponuditelja, slijedom čega žalitelj neosnovano ističe da drugorangirana zajednica ponuditelja nije ponudila cjelokupan predmet nabave te je žalbeni navod ocijenjen neosnovanim.

Žalitelj nadalje ističe da je u ponudbenom listu drugorangirana zajednica ponuditelja Cestorad d.d., Vinkovci i Pomgrad d.d., Murska Sobota, Slovenija trebala navesti članove zajednice ponuditelja, dio predmeta nabave kojeg će svaki pojedini član zajednice ponuditelja izvoditi, količinski dio, vrijednosni dio te postotni dio. Pregledom raspodjele poslova između članova zajednice ponuditelja, ističe žalitelj, čak kada bi se uzelo u obzir da su ostale poslove podugovorili podizvođačiji i to Geodetske radove, Elektro radove, Strojarske radove te projektantske radove, ostaje nejasno koji bi član zajednice drugorangiranog ponuditelja izveo stavke troškovnika Faza I: dio radova stavke 6; dio radova stavke 7; dio radova stavke 13; dio radova stavke 15; dio radova stavke 16; dio radova stavke 17; dio radova stavke 18; kompletne stavke 22; kompletne stavke 24 te u Fazi II: radove stavke 9. Navedene stavke troškovnika članovi drugorangirane zajednice ponuditelja nisu podijelili, a sadržavaju radove koji se ne mogu smatrati Geodetskim radovima, Elektro radovima, Strojarskim radovima te projektantskim radovima te na opisani način drugorangirani ponuditelj nije ponudio cjelokupan predmet nabave niti je raspodjelom predviđeno tko će ih izvoditi.

Dokumentacijom za nadmetanje točkom V., podtočkom 1.1 naručitelj je propisao obvezni sadržaj ponude te je odredio da ponuditelji koji dostavljaju elektroničku ponudu moraju kreirati Uvez ponude koji sadrži između ostalog i popunjeni Ponudbeni list kreiran od strane Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske. Uvidom u ponudbeni list u ponudi drugorangirane zajednice ponuditelja utvrđeno je da je isti izrađen na obrascu iz Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske u kojem obrascu je između ostalog traženo iskazivanje i podataka o dijelu predmeta nabave koji će izvršavati pojedini član zajednice ponuditelja te je tako za člana zajednice ponuditelja Cestorad d.d., Vinkovci navedeno da će izvršavati dio predmeta nabave po stavkama troškovnika po fazama i to u Fazi I: 1. Trasa; 2. Poljski putevi; 5. Dio odvodnje; 20. Dio objekti nadvožnjak; 21. Dio objekti nadvožnjak; 22. Dio prometna signalizacija i oprema; 23. Dio zaštita od buke; 24. Dio krajobrazno uređenje te u Fazi II: 1. Trasa; 2. Spojna cesta; 3. Dio poljski putevi; 6. Dio odvodnja i vodozaštita; 7. Dio nadvožnjak; 8. Dio nadvožnjak; 10. Dio zaštite od buke; 11. Dio krajobrazno uređenje; 12. Dio prometna signalizacija; 13. Dio prelaganje i zaštita vodovoda; 14. Dio prelaganje i zaštita kanalizacije i Dnevni radovi.

Za člana zajednice ponuditelja Pomgrad d.d., Murska Sobota, Slovenija navedeno je da će izvršavati dio predmeta nabave po stavkama troškovnika po fazama i to Dio predmeta koji će izvršavati: Faza I: 3. Nadvožnjak; 4. Nadvožnjak; 5. Dio odvodnje; 20. Dio objekti nadvožnjak; 21. Dio objekti nadvožnjak; 23. Dio zaštita od buke te Faza II: 4. Dio ispitivanje pilota; 5. Dio ispitivanje pilota 6. Dio odvodnja i vodozaštita; 7. Dio nadvožnjak; 8. Dio nadvožnjak; 10. Dio zaštita od buke.

Iz opisanog načina popunjavanja obrasca ponudbenog lista proizlazi da su članovi zajednice ponuditelja dio predmeta nabave koji će izvršavati podijelili na način da su naveli konkretne stavke troškovnika koje će pojedini član zajednice ponuditelja izvršavati.

Nadalje su u obrascu ponudbenog lista navedeni podaci o podizvođačijima i podaci o dijelu ugovora o javnoj nabavi koji se daje u podugovor te ja za podizvođačija Geo Gyrus d.o.o., Osijek navedeno da će izvršavati Geodetske radove u fazi I i II.; za podizvođačija Dalekovod d.d., Zagreb da će izvršavati Elektro radove u fazi I i II.; za podizvođačija Vodoprivreda Vinkovci d.d., Vinkovci da će izvršavati Strojarske radove prve i druge faze te za podizvođačija IPZ d.d., Zagreb da će izvršavati Projektantski radovi prve i druge faze.

Iz navedenog prikaza dijela predmeta nabave koje će izvoditi podizvođačiji proizlazi da sa je dio predmeta nabave koje će izvoditi podizvođačiji podijeljen na iste po cijelim grupama radova koji ulaze u predmet nabave.

Iz prikaza dijela predmeta nabave koji će izvršavati pojedini član zajednice ponuditelja, podjelom po stavkama troškovnika, razvidno je da isti nisu međusobno podijelili sve stavke troškovnika dok istodobno u dijelu ponudbenog lista koji se odnosi na podizvoditelje nisu navedene preostale stavke troškovnika već su podizvoditeljima dodijeljeni radovi po grupama radova, odnosno predmeta nabave.

S obzirom su članovi zajednice ponuditelja prikazali podjelu izvršenja predmeta nabave po stavkama troškovnika dok je za podizvoditelje prikazano izvršenje predmeta nabave po cijelim grupama, a kojim načinom prikaza nije obuhvaćen cjelokupni predmet nabave, nejasno je tko će od članova zajednice ponuditelja ili podizvoditelja obavljati preostale stavke troškovnika koje čine predmet nabave, slijedom čega je žalbeni navod ocijenjen osnovanim.

Nadalje žalitelj navodi da je naručitelj točkom IV.3. podtočkom 3.2. dokumentacije za nadmetanje odredio da traži dokaz o stručnjacima koji se zahtijevaju za izvođenje radova i to između ostalog i dva inženjera gradilišta-građevinske struke. Drugorangirani ponuditelj je na stranici 10 dijela ponude „VK obilaznica dio 6" dostavio popunjen obrazac 9 na kojem je naveden samo jedan tehnički stručnjak kao voditelj građevinskih radova, ističe žalitelj.

Dokumentacijom za nadmetanje naručitelj je točkom 3.2. tražio Popis tehničkih stručnjaka koji će biti uključeni u ugovor koji trebaju biti navedeni u Obrascu 9 iz priloga dokumentacije za nadmetanje te je trebalo dokazati da ponuditelj raspolaže između ostalog s dva inženjera gradilišta građevinske struke.

Drugorangirana zajednica ponuditelja je dostavila Obrazac 9 na stranici 10 dijela ponude „VK obilaznica dio 6" ponude u kojem je kao inženjer gradilišta građevinske struke naveden Ivica Jozić, dipl.ing.grad., međutim drugorangirana zajednica ponuditelja je u PDF dokumentu naziva „VK obilaznica dio 6" ponude dostavila drugi Obrazac 9. u kojem su kao traženi inženjeri gradilišta građevinske struke navedeni Bogdan Rojs, dipl.ing.grad. te Jožef Trstenjak, dipl.ing.grad., slijedom čega je žalbeni navod ocijenjen neosnovanim.

Nadalje žalitelj ističe da je dokumentacijom za nadmetanje za inženjera gradilišta-građevinske struke, u svojstvu ovlaštenog voditelja građenja ili ovlaštenog voditelja radova, kao dokaz bilo potrebno priložiti životopis iz kojeg je vidljivo da predloženi stručnjak ima radno iskustvo od barem 5 (pet) godina na izgradnji objekata niskogradnje (podvožnjaci, vijadukti, nadvožnjaci, mostovi i sl.) međutim da je drugorangirani ponuditelj na stranici 11 dijela ponude „VK obilaznica dio 6" dostavio životopis stručnjaka Ivica Jožića iz kojeg nigdje jasno nije vidljivo da isti ima iskustvo od barem 5 godina na izgradnji objekata niskogradnje, osim paušalnog navoda da je u periodu od 1995. do 2008. u društvu Konstruktor inženjering radio visokogradnju, niskogradnju te hidrogradnju. Također žalitelj navodi da je drugorangirani ponuditelj na stranici 8 dijela ponude koju je nazvao „VK obilaznica dio 7" dostavio životopis stručnjaka Bogdana Rojsa iz kojeg nije vidljivo da ima iskustvo rada na izgradnji objekata niskogradnje (podvožnjaci, vijadukti, nadvožnjaci, mostovi i sl.) od barem 5 godina jer iz istog proizlazi da je radio na izgradnji etape A i B faze izvannivojskog križanja sa željeznicom u Murski Soboti u periodu od 2009- 2010 te na izgradnji pješačkog mosta preko Drave u Mariboru u periodu od 2006-2007, odnosno manje od 5 godina. Ostale reference se odnose na rekonstrukciju, a ne na izgradnju kako je bio izričit zahtjev naručitelja. Nadalje žalitelj navodi da je drugorangirani ponuditelj na stranici 22 dijela ponude naziva „VK obilaznica dio 7" dostavio životopis stručnjaka Jožefa Trstenjaka iz kojeg nije vidljivo da ima iskustvo rada na izgradnji objekata niskogradnje (podvožnjaci, vijadukti, nadvožnjaci, mostovi i sl.) od barem 5 godina jer iz istog proizlazi da je radio na izgradnji „podvoznjaki i nadvoznjaki" Avtoput Krška Vas Obrežje u periodu od 2002-2004 te na Modernizaciji prijelaza u razini Pragersko- Hadoš sklop F u periodu od 28.08.2013.- 21.10.2015. odnosno manje od 5 godina. Ostale reference se odnose na izgradnju koja se ne može smatrati objektima niskogradnje kako je to izričito zahtijevao naručitelj, ističe žalitelj.

Dodatno žalitelj navodi da je drugorangirana zajednica ponuditelja dostavila životopis stručnjaka Bogdana Rojsa koji nije u cijelosti na hrvatskom jeziku niti je uz isti dostavljen prijevod na hrvatski jezik. Naime u navedenom dokumentu se nalaze strane riječi i to: državni cesti, odsek, izvannivojskog križanja te je također drugorangirani ponuditelj dostavio životopis stručnjaka Jožefa Trstenjaka koji nije u cijelosti na hrvatskom jeziku niti je uz isti dostavljen prijevod na hrvatski jezik, a u kojem dokumentu se nalaze strane riječi i to: nivojskih prehoda, postajno poslopje, Avtoput, podvoznjaki, nadvoznjaki, ploščasti.

Žalitelj također u pogledu predloženog stručnjaka Jožefa Trstenjaka, za kojeg jasno proizlazi da nije u evidenciji ovlaštenih stranih osoba nadležne Hrvatske komore, bio dužan dostaviti Obrazac 5, međutim drugorangirani ponuditelj nije dostavio navedeni obrazac te u tom smislu drugorangirani ponuditelj nije dokazao da ispunjava uvjete iz dokumentacije za nadmetanje za navedenog stručnjaka te na opisani način nije dokazao da raspolaže sa dva inženjera gradilišta od koji barem dva kumulativno ispunjavaju uvjete iz točke 3.3.1. i 3.3.2. dokumentacije za nadmetanje.

Dokumentacijom za nadmetanje točkom 3.3. Obrazovne i stručne kvalifikacije podtočkom 3.3.1. naručitelj je odredio da za inženjera gradilišta-građevinske struke, u svojstvu ovlaštenog voditelja građenja, kao dokaz potrebno je priložiti: životopis iz kojeg je vidljivo da ima radno iskustvo od barem 5 (pet) godina na radovima na izgradnji državne ceste/autoceste, odnosno točkom 3.3.2. također za inženjera gradilišta-građevinske struke, u svojstvu ovlaštenog voditelja građenja ili ovlaštenog voditelja radova, kao dokaz potrebno je priložiti: životopis iz kojeg je vidljivo da ima radno iskustvo od barem 5 (pet) godina na izgradnji objekata niskogradnje (podvožnjaci, vijadukti, nadvožnjaci, mostovi i sl.).

Također je naručitelj odredio da je za tražene stručnjake potrebno priložiti potvrdu (o podacima iz imenika, upisnika, evidencije ili zbirke isprava) nadležne Hrvatske komore da je predloženi stručnjak-ovlašteni voditelj građenja ili ovlašteni voditelj radova aktivni član te Komore te da protiv njega nije pokrenut stegovni postupak/ ili Potvrdu o upisu u evidenciju ovlaštenih stranih osoba nadležne Hrvatske komore / ili Potvrdu o članstvu ili EU potvrda odgovarajuće nadležne komore zemlje poslovnog nastana, uz koju potvrdu, ponuditelj mora dostaviti Izjavu, koju daje osoba koja je po zakonu ovlaštena za zastupanje pravne osobe, kojom se pravna osoba obvezuje, da će po sklapanju Ugovora dostaviti potvrdu nadležne Hrvatske komore o upisu u evidenciju stranih ovlaštenih osoba.

Gospodarski subjekt može koristiti predložak Izjave-Obrazac 5. dokumentacije za nadmetanje./ ili Potvrdu o predanom (potpunom ili nepotpunom) Zahtjevu za obavljanje regulirane profesije odgovarajuće struke u Republici Hrvatskoj. Uz navedenu potvrde, ponuditelj mora dostaviti Izjavu, koju daje osoba koja je po zakonu ovlaštena za zastupanje pravne osobe, kojom se pravna osoba obvezuje, da će po sklapanju ugovora, dostaviti potvrdu nadležne Hrvatske komore o upisu u evidenciju stranih ovlaštenih osoba.

Također je podtočkom 6. dijela prvog Opći podaci dokumentacije za nadmetanje određeno da je jezik postupka hrvatski te da, ukoliko izvorni dokument dostavljen u ponudi nije na hrvatskom jeziku, ponuditelji moraju priložiti prijevod dokumenta izrađen od strane ovlaštenog sudskog tumača za jezik s kojeg je prijevod izvršen. Prijevod dokumenata sa stranog na hrvatski jezik osiguravaju stalni sudski tumači.

Uvidom u ponudu drugorangirane zajednice ponuditelja utvrđeno je, kako je već i u obrazloženju prethodnog žalbenog navoda navedeno, da je u Obrascima 9. drugorangirana zajednica ponuditelja navela predložene stručnjake inženjera gradilišta-građevinske struke Ivicu Jožića, Bogdana Rojsa i Jožefa Trstenjaka.

U ponudi je za Ivicu Jožića priložen životopis iz kojeg proizlazi da predloženi stručnjak ima radno iskustvo na radovima cestogradnje od 2008 godine do danas i to kao inženjer gradilišta na izgradnji AC B. Manatsrir-Osijek-Svilaj-Ploče te inženjer gradilišta na izgradnji DC57 Vukovar-Oriolik. S obzirom da je naručitelj točkom 3.3.1. dokumentacije za nadmetanje odredio da za

inženjera gradilišta-građevinske struke, u svojstvu ovlaštenog voditelja građenja, kao dokaz potrebno priložiti životopis iz kojeg je vidljivo da predloženi stručnjak ima radno iskustvo od barem pet godina na radovima na izgradnji državne ceste/autoceste te da je za predloženog stručnjaka drugorangirana zajednica ponuditelja priložila životopis u smislu navedenog traženja žalbeni navod je u tom dijelu ocijenjen neosnovanim.

U odnosu na osporavanje iskustva predloženog stručnjaka Bogdana Rojsa valja istaći da iz priloženog životopisa u ponudi drugorangirane zajednice ponuditelja proizlazi da predloženi stručnjak bio angažiran od Ministarstva infrastrukture RS na Modernizaciji (rekonstrukcija) prijelaza na razini Pragersko-Hodoš *sklop „E“ na državni cesti*, na Izgradnji nadvožnjaka Ljutomer iznad željezničke pruge br.41 u km 20+556,00, Izgradnji podvožnjaka Ljutomer ispod željezničke pruge br.41 u km 18+160,00, Izgradnja podvožnjaka Glava 1 ispod željezničke pruge u 41 u km 34+944,81 po Ugovoru br.2430-13-371348 u razdoblju 2013-2015 godine; također Ministarstvo za infrastrukturu i prostorno planiranje DRSC-III. Etapa A i B faza *Izvannivojskog križanja* (Izgradnja podvožnjaka) sa željeznicom u Murski Soboti na državni cesti vrijednosti 3.569.042,67 EUR (rok 2009-2010) te izgradnji pješačkog mosta preko rijeke Drave u Mariboru u razdoblju 2006-2007 godine.

U odnosu na predloženog stručnjaka Jožefa Trstenjaka valja istaći da je uvodom u ponudu drugorangirane zajednice ponuditelja utvrđeno da za predmetnog stručnjaka, koji je diplomirani inženjer građevinarstva završenog Sveučilišta u Mariboru, Fakultet građevinarstva nije priložen Obrazac 5, odnosno potvrda (o podacima iz imenika, upisnika, evidencije ili zbirke isprava) nadležne Hrvatske komore da je predloženi stručnjak-ovlašteni voditelj građenja ili ovlašteni voditelj radova aktivni član te Komore te da protiv njega nije pokrenut stegovni postupak ili bilo koja druga potvrda ili izjava u smislu točke 3.3.1 odnosno 3.3.2 dokumentacije za nadmetanje te je utvrđeno da je u obrascu životopisa kojim je drugorangirana zajednica ponuditelja trebala dokazati traženo iskustvo za predmetnog stručnjaka utvrđeno da popis referenci sadrži riječi na stranom jeziku, primjerice: *nivojskih prehoda, postajno poslopje, obrežje, podvoznjaki, nadvoznjaki, pločasti prepusti* koje nisu prevedene na hrvatski.

Slijedom navedenog s obzirom da drugorangirana zajednica ponuditelja nije ponudu sastavila uvažavajući zahtjeve točke 3.3.1 i 3.3.2, te podtočke 6. dijela prvog dokumentacije za nadmetanje u odnosu na predložene stručnjake, žalbeni navod u pogledu dokaza priloženih u ponudi za stručnjake Bogdana Rojsa i Jožefa Trstenjaka ocijenjen je osnovanim.

Nadalje žalitelj osporava valjanost ponude četvrtorangirane zajednice ponuditelja Strabag d.o.o., Zagreb i Strabag AG, Spittal an der Drau, Republika Austrija te navodi da je uvidom u ponudbeni list utvrdio da je navedeno da će član Strabag d.o.o. izvesti 76,81% ponuđenih radova dok će član Strabag AG izvesti 16,27%. Zbrajanjem dijelova radova kojeg je četvrtorangirana zajednica ponuditelja ponudila da će izvesti ukupno iznosi 93,08%. Slijedom navedenog četvrtorangirani ponuditelj nije ponudio cjelokupan predmet nabave, a kako je to izrijekom propisano DZN-om, nego je ponudio djelomično izvođenje predmeta nabave. Žalitelj ističe činjenicu da je četvrtorangirani ponuditelj dio radova ustupio podizvođiteljima, međutim iz ponudbenog lista proizlazi je odabrani ponuditelj ustupio dio radova podizvođiteljima iz dijela radova koje sam nije ponudio.

Kao što je već u obrazlaganju prethodnih žalbenih navoda u pogledu iskazivanja postotnih udjela članova zajednice ponuditelja u ponudbenom listu istaknuto, naručitelj je propisao obvezni sadržaj ponude te je odredio da ponuditelji koji dostavljaju elektroničku ponudu moraju kreirati Uvez ponude koji sadrži između ostalog i popunjeni Ponudbeni list kreiran od strane Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske. Uvidom u ponudbeni list u ponudi četvrtorangirane zajednice ponuditelja utvrđeno je da je isti izrađen na obrascu iz Elektroničkog oglasnika javne nabave Republike Hrvatske u kojem obrascu je iskazano da će član zajednice ponuditelja Strabag d.o.o., Zagreb izvesti 76,81% predmeta nabave odnosno vrijednosni udio od 107.641.653,90 kuna

dođ će član zajednice ponuditelja Strabag AG, Spittal an der Drau izvesti 16,27% odnosno vrijednosni udio od 22.797.966, 93kuna. Također je navedeno da će podizvođitelj Tehno-elektro d.o.o., Đakovo izvesti 5,70% predmeta nabave te podizvođitelj Brodska posavina d.d., Slavonski Brođ 1,22 % predmeta nabave te je na opisani naćin zajednica ponuditelja iskazala ukupni postotak pojedinaćnih postotnih udjela ćlanova zajednice ponuditelja i podizvođitelja u izvršenju predmeta nabave u ukupnom iznosu od 100%.

Kao što je već prethodno obrazlođeno, ponuditelji u postupku javne nabave obvezni su, u smislu ćlanka 86. Zakona o javnoj nabavi, iskazati u ponudi, ukoliko namjeravaju dio ugovora o javnoj nabavi dati jednom ili više podizvođitelja, između ostalih podataka i predmet, kolićinu vrijednost podugovora i postotni dio ugovora o javnoj nabavi koji se daje u podugovor iz razloga kako bi narućitelj imao na raspolaganju podatke o tome tko izvršava predmeta nabave te kako bi mogao neposredno plaćati bilo ponuditelju ili podizvođitelju za radove koje je izveo, odnosno isporućenu robu ili usluge.

S obzirom je ćetvrtorangirana zajednica ponuditelja ćjelokupni predmet nabave iskazala u troškovniku, iskazana podjela dijelova predmeta nabave koje će izvršiti pojedini ćlan zajednice ponuditelja ili podizvođitelj u ponudbenom listu odnosi se na podjelu izvršenja ugovora između ćlanova zajednice ponuditelja, slijedom ćega žalitelj neosnovano istiće da ćetvrtorangirana zajednica ponuditelja nije ponudila ćjelokupan predmet nabave te je žalbeni navod ocijenjen neosnovanim.

Također žalitelj osporava valjanost ponude zajednice ponuditelja GP Krk d.d., Krk i Elektrocentra Petek d.o.o., Ivanić Grad te navodi da je ponuda navedene zajednice ponuditelja odbijena, međutim, žalitelj istiće da navedena zajednica ponuditelja ima još dodatni neotklonjivi nedostatak u svojoj ponudi, odnosno da u troškovnicima koji su prilođeni u ponudi nisu ispunjene sve troškovnićke stavke iako je narućitelj toćkom II. 3. dokumentacije za nadmetanje propisao da troškovnik mora biti potpunjen na izvornom predlošku, bez mijenjanja, ispravljanja i prepisivanja izvornog teksta te da ponuditelj mora ispuniti jedinićnim cijenama sve stavke radova opisane u troškovniku.

Uvidom u zapisnik o pregledu i ocjeni ponuda utvrđeno je da je narućitelj odbio ponudu zajednice ponuditelja GP Krk d.d., Krk i Elektrocentra Petek d.o.o., Ivanić Grad iz razloga što analize cijena nisu popunjene u skladu s Uputom za popunjavanje analiza cijena, odnosno za pumpu za beton nije primijenio jedinićnu cijenu iz dnevnih radova za stavke troškovnika 21.1.5 i 23.3.1 Faze I te stavke 10.3.1 i 10.4.1 Faze II.

S obzirom je ponuda zajednice ponuditelja GP Krk d.d., Krk i Elektrocentra Petek d.o.o., Ivanić Grad odbijena iz razloga koje je narućitelj naveo u zapisniku o pregledu i ocjeni ponuda na ocjenu valjanosti iste ne utjeće ocjena žalbenog navoda koji istiće žalitelj u ovom žalbenom postupku te se osnovanost istog iz navedenog razloga neće razmatrati.

Postupajući po službenoj dućznosti temeljem ćlanka 144. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi, a u odnosu na bitne povrede zakona opisane u ćlanku 144. stavku 2. Zakona o javnoj nabavi, ovo tijelo nije utvrdilo bitne povrede koje su propisane navedenom odredbom. Temeljem svega navedenog, pozivom na ćlanak 164. stavak 1. toćku 3. istog Zakona, te kako osnovani žalbeni navod u odnosu na drugorangiranu zajednicu ponuditelja nije od utjecaja na drugaćije rješenje stvari s obzirom da žalitelj nije uspio u osporavanju valjanosti odabrane ponude, žalba se odbija kao neosnovana, kao što je navedeno u toćki 1. izreke ovog rješenja.

Žalitelj je u žalbi sukladno odredbi ćlanka 170. stavka 7. Zakona o javnoj nabavi postavio određen zahtjev za naknadu troškova žalbenog postupka te traži na ime naknade za pokretanje žalbenog postupka iznos od 100.000,00 kuna i na ime upravne pristojbe iznos od 70,00 kuna te na ime troška sastava žalbe iznos od 125.000,00 kuna i pripadajućeg poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 31.250,00 kn, odnosno ukupno 256.320,00 kuna.

Sukladno odredbi članka 170. stavak 4. Zakona o javnoj nabavi, u slučaju odbijanja žalbe, žalitelj nema pravo na naknadu troškova žalbenog postupka, stoga je odlučeno kao u točki 2. izreke ovog rješenja.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU

Protiv ovoga rješenja ne može se izjaviti žalba, ali se može pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe nadležnom upravnom sudu u roku od 30 dana od isteka osmog dana od dana javne objave rješenja na internetskim stranicama Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave.

Stranke žalbenog postupka:

1. Hrvatske ceste d.o.o., Zagreb
Vončinina 3
2. Zajednica ponuditelja
Viadukt d.d., Zagreb, Kranjčevićeva 2 i
Eurco d.d., Vinkovci, H. Vukčića Hrvatinića 87
3. Zajednica ponuditelja
Osijek-Koteks d.o.o., Osijek, Šamačka 11
Tehno-Elektro d.o.o., Đakovo, A.Cesarca 3
4. Zajednica ponuditelja
Cestorad d.d., Vinkovci, Duga ulica 23
Pomgrad d.d., Murska Sobota, Bakovska ulica 31, Slovenija
5. Zajednica ponuditelja
Strabag d.o.o., Zagreb, P.Hektorovića 2
Strabag AG Spittal an der Daru, Ortenburgerstrasse 27, Republika Austrija
6. Zajednica ponuditelja
7. GP Krk d.d., Krk, S.Radića 31
Elektrocentar Petek d.o.o., Ivanić Grad
Etanska cesta 8